

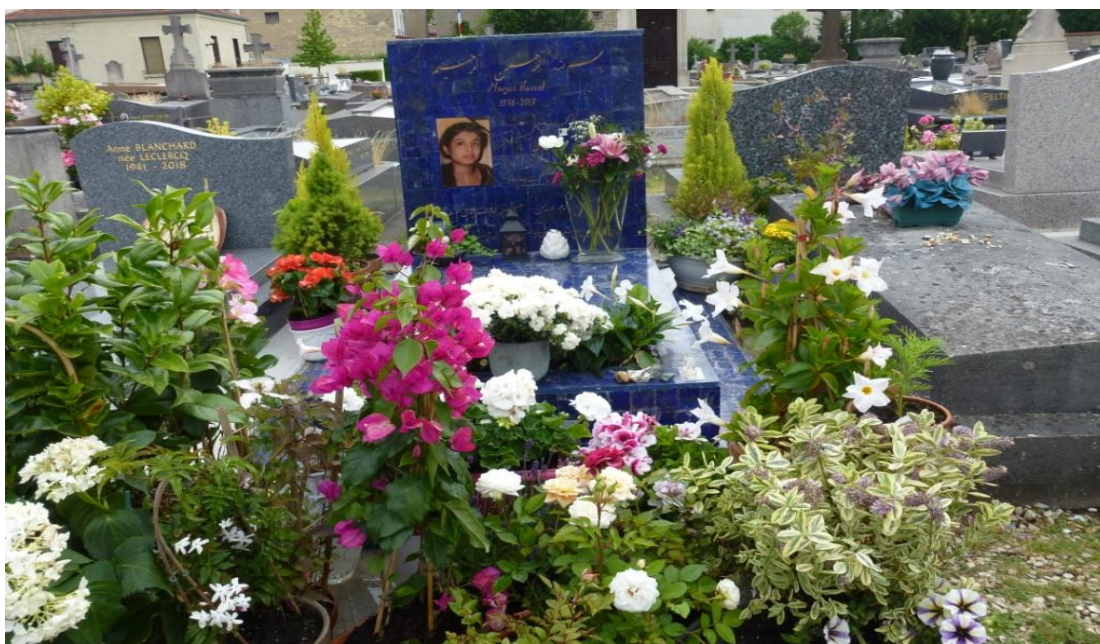
یکشنبه ۲۱ جولای ۲۰۱۹

مرجان کمال

اسلام و اقتدار سیاسی نویسنده: مرجان کمال به زبان فرانسوی مترجم: فریده نوری

قسمت بیست و ششم و اخیر

کاش آن روز که در پای تو شد خاک اجل دست گیتی بزدی تیغ هلاکم بر سر
تا به این روز جهان بی تو ندیدی چشم این منم بر سر خاک تو که خاکم بر سر

نتیجه گیری:

از قرن نوزدهم میلادی به بعد، قدرت های استعماری، روس ها و انگلیس ها، عناصر دوباره فشار در بازی های سیاسی منطقوی گردیده، و تعیین کننده تحول و دگرگونی دودمان های حاکم و در نتیجه به برانگیختن دو جنگ افغان و انگیس انجامید.

در اواخر دوره استعمار، اهالی مناطق پشتون نشین که به نام پشتون های سرحدی یاد می شوند، به نسبت احساس ضد برتانوی، افکار سیاسی پیدا نمودند. ساختن و بسیج نمودن یک اردو از بین

اهالی، منشأ خود را از یک سخنرانی سیاسی بارز می‌گیرد، سخنرانی‌ای که توسط آن تمام اجزای جامعه در آن خود را شناسایی نمودند.

در حقیقت از زمان جنگ اول افغان و انگلیس لنگر های روحانیون محلی به مکان های سیاسی تبدیل می‌گردد.

در شروع قرن بیستم میلادی این مکان ها به مراکز اساسی تبادل نمودن افکار و ایدئولوژی همکاری جهانی علیه سلطه گری استعمار غرب تبدیل گردید. از هر گوشه و کنار مردم از بلندی های کنر در شمال شرق افغانستان گرفته تا خوست و وزیرستان در جنوب شرق بسیج گردیدند. در حالیکه عملیات شان با یک دیگر توسط علما از کابل که تحت تأثیر افکار خلافت که از استانبول آمده بود، بودند، با هم پیوند داده می‌شد.

تحلیل سیاست زور و فشار توسط امیر عبدالرحمن خان سهم بزرگی در حاشیه راندن قبایل شینواری، افریدی و وزیری داشته و سبب تشکیل مکان های حاشیوی ناراضیان مسلح در میان قبایل فوق الذکر گردید.

به این ترتیب اسلام منبع و منشأ بزرگ اقتدار در هنگام ظهور دولت افغان، به حیث یک غنای فرهنگی، بعد از نیمه دوم قرن نوزدهم میلادی و یک مرکز که در آن بازی گران مذهبی داخل ساحة سیاسی می‌شوند و سبب بسیج نمودن مسلحانۀ مردم می‌گردند و هم چنین در داخل مؤسسات دولتی راه می‌یابند.

تحول در صحنه بین المللی در شروع قرن بیستم و آغاز جنگ جهانی اول، در افغانستان یک مفکوره همبستگی بین المللی توسط پان - اسلامیزم، روی کار می‌آید که موجب پیوند بین مدرنیست های شهری (روشنفکران) و بازیگران مذهبی می‌گردد.

مگر این پیوند عمر کوتاه داشت و موجودیت آن برای دولت یک تهدید پنداشته شده و به موجودیت آن بعد از حصول استقلال کدام دلیل منطقی قایل نگردیده و به صورت فوری بعد از جا به جا شدن یک دودمان جدید در سال 1930 میلادی این پیوند در هم شکست.

زندگی سیاسی و اجتماعی دوره ثبات و پایداری با اراده در حاشیه راندن ارزش های مذهبی همراه بود.

این جریان بالای دو میکانیزم اتکاء می‌کرد:

از یک طرف از مذهب یون مامورین دولتی ساخته می‌شود و از طرف دیگر دستگاه دولتی در دهات و قصبات وسعت پیدا می‌کند.

فلهذا نسل نو که راه برای شان در تعلیمات مذهبی و یا غیر مذهبی باز می گردد، به تشکیل یک موج تازه اعتراضات از رژیم به هدف تبدیل نمودن روش سیاسی رژیم می شوند.

ناکامی عملیه ساختن یک دولت - ملت به همان اندازه به وخامت گرایید که هیچ چیز نمی توانست جای خالی ای را که از به حاشیه راندن اسلام به حیث اقتدار سیاسی خلق گردید بود، پُر نماید.

به قرار اولسن استه (Olesen Asta): «برتری و تفوق یک تعداد از طبقات اجتماع و یا یک گروه اجتماع کفایت نمی کند که یک برداشت یا بینش یک شکل یا یک دست و یا افکار مشخص را بالای باقی اجتماع تحمیل نماید، مگر می تواند دیدگاه های مختلف دنیا را برای خنثی ساختن تمام تضاد ها و خصومت ها با هم یکجا نماید». سخنرانی های جهادپست ها سبب پر شدن این خالیگاه به صورت دوامدار شد، بدون آنکه مخالفت به سخنرانی تجدد گرایان صورت گیرد.

این تحول، داخل شدن به جنگ و جا به جا شدن پدیده های خشونت مسلحانه دسته جمعی را همراهی می کرد.

Islam et autorité politique, bibliographie.

ADAMEC Ludwig W., Historical Dictionary of Afghanistan (London, The Scarecrow Press, Inc., second edition, 1997, 499p.

EDWARDS DAVID B. , Before Taliban: Genealogies of the Afghan Jihad (California, University of California, 2002, 354 p.)

ERICKSON NEPSTAD et CLIFFORD, « When do Leaders Matter? Hypothesis on the Leadership Dynamics in Social Movement », Mobilization. The International Journal of Research and Theory about Social Movements, Protest, and Collective Behaviour (vol. 11, n°1, mars 2006, p. 1-19)

GREGORIAN VARTAN, the Emergence of Modern Afghanistan. Politics of Reform and Modernization 1880-1946 (Stanford, California, Stanford University Press, 1969, 586 p.)

NAWID SENZIL, « The State, the Clergy, and British Imperial Policy in Afghanistan during the 19th. and early 20th. Centuries », International Journal of Middle East Studies (vol. 29, n°4, nov. 1997, p. 581-605

NAZIF SHAHRANI, *Revolutions and Rebellions in Afghanistan: Anthropological Perspectives*. M. Nazif Shahrani and Robert L. Canfield, eds. Berkeley, Institute of International Studies, University of California, 1984.

NOELLE-KARIMI CHRISTINE, Afghanistan: A Country without a State? (Lahore, Pakistan, Vanguard Books, 2002, 247 p.)

OLESEN ASTA, Islam and Politics in Afghanistan (Richmond, Curzon Press, 1995, 351 p.)

POULLADA, Reform and Rebellion in Afghanistan, 1919-1929: King Amanullah's Failure to Modernize a Tribal Society, *Poullada, Leon B.: Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, 318 pp., Publication Date: September 21, 1973*

ROY OLIVIER, Afghanistan: Islam et modernité politique (Paris, Seuil, 1985, 321 p.)

ختم